

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar (Karar Sayısı: 9903) (30.05.2025 t. 32915 s. R.G.)

İlgili olarak bakınız:

- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 10.12.2024 tarihli 103788049 sayılı yazısı (29.6.2021-29.8.2024 tarihleri arasında düzenlenen yatırım teşvik belgelerine (onaylanmış ancak henüz ithali gerçekleştirilmemiş makine ve teçhizat için) 29.8.2024 tarihinden önceki ek 8 listenin dikkate alınması hk.)
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünün 12.09.2024 tarihli ve 2024/9 sayılı Genelgesi (İthal Makine ve Teçhizat EK-8 Uygulama hk)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 10.07.2023 tarihli 87018858 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik Belgeleri İptalleri ile ilgili BİLGE E-Belge modülüne evrak kodu ile sorgulama sekmesi eklenmiştir.)
- Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğünün 12.06.2023 tarihli ve 86261093 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamı Komple Tesis İthalatı)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 10.02.2023 tarihli 82520373 sayılı yazısı (2012/3305 Sayılı Karar Ek-8 Sayılı Liste)
- İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 3351 - Madde 4-6) (Yatırım teşvik belgesi kapsamında gümrük vergisi muafiyetinden yararlanılarak gerçekleştirilen ithalatta ilave gümrük vergisi uygulanmaz)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 09.11.2022 tarihli 79875710 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Gümrük Vergisi Muafiyeti Hk. EK-8)
- Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün 12.08.2022 tarihli 77175457 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamındaki İthalatlar)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 19.01.2022 tarihli 70954150 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik/Forklift)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 12.08.2021 tarihli 65774218 sayılı yazısı (4191 Sayılı Karar hk.)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 05.08.2021 tarihli 65752915 sayılı yazısı (AB üzerinden A.TR eşliğinde gelmeyen eşya için 2018/11799 Karar kapsamı EMY tahsil edilmeyeceği (Yatırım Teşvikli olsun olmasın) hk.)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 16.07.2021 tarihli 65727417 sayılı yazısı (Kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamında değerlendirilemeyeceği hk.)
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünün 07.07.2021 tarihli 2714324 sayılı yazısı (Gümrük Vergisi Muafiyeti)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 03.09.2020 tarihli 57075461 sayılı yazısı (Gemi İnşa Eden Firmaların İşlemlerinde Alınacak Özel Tüketim Vergisi Hakkında)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 17.02.2020 tarihli 52329579 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalatta ek mali yükümlülüğün (EMY) tahsil edilmesi gerektiği hk.)
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Geçici 37 nci Maddesi ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 9 uncu Maddesinin Uygulanma Süreleri Hakkında Karar (Karar Sayısı: 1950) (30.12.2019 t. 30994 s. R.G.)
- Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2019/1) (28.12.2019 t. 30992 s. R.G.)
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 13.11.2019 tarihli ve 48900138 sayılı yazısı (Yatırım Teşvik-Ek Mali Yükümlülük)
- Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği (18.09.2019 t. 30892 s. R.G.)
- Öncelikli Ürün Listesi Tebliği (18.09.2019 t. 30892 s. R.G.)
- Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği (31.05.2018 t. 30437 s. R.G.)

- **Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünün 2017/14 Sayılı Genelgesi** (TPS başvurularının E-devlet kapısı üzerinden gerçekleştirilmesine 23.11.2017 de başlanacağı hk)
- **Gümrükler Genel Müdürlüğünün 05.10.2017 tarihli 28447926 sayılı yazısı** (Yatırım Teşvik Kapsamı İlave Gümrük Vergisinde yeni bir vergi ihdası olmadığı için gümrük vergisi gibi tahsil edilmemesi gerektiği hk.)
- **Genelge No: 2017/13** (Teşvik Belgelerinin İptali veya Makine-Teçhizatın Belge Kapsamından Çıkarılması Halinde Tahsilat/ Müeyyide)
- **TPS- Yatırım Teşvik Belgesi Memur Kılavuzu ve Yükümlü Kılavuzuna ulaşmak için tıklayınız.**
- **Gümrükler Genel Müdürlüğünün 24.03.2016 tarihli 14793290 sayılı yazısı** (Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında İlave Gümrük Vergisinin (İGV) gümrük vergisi gibi muaf olduğu)
- **2016/47 Sayılı Genelge** (Tek Pencere Sistemi-Yatırım Teşvik Belgesi(Tutar) ve Teminatlı İthalat İzni (Tutar))
- **2016/34 Sayılı Genelge** (Tek Pencere Sistemi-Yatırım Teşvik Belgesi ve Teminatlı İthalat İzni)
- **Gümrükler Genel Müdürlüğünün 30.03.2015 tarihli 6899755 sayılı yazısı** (Yatırım teşvik - teminatlı ithalat süre uzatımının hangi makama yapılacağı hk.)
- **Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2012/1) (20.06.2012 t. 28329 s. R.G.)**
- **Katma Değer Vergisi Sirküleri (KDVK-60/2011-1)**
- **Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğünün 2010/02 Sayılı Genelgesi**
- **Gümrük Genel Tebliği (Yatırım Teşvik) (Seri No: 9) (12.11.2009 t. 27404 s. R.G.)**
- **Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar (03.09.2009 t. 27338 s. R.G.)**

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 9903

Ekli “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”ın yürürlüğe konulmasına; 474 sayılı Kanunun 2 nci, 3065 sayılı Kanunun 13 üncü, 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü, 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci, 5520 sayılı Kanunun 32/A ve 6745 sayılı Kanunun 80 inci maddeleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci, 386 ncı, 387 nci ve 393 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

29 Mayıs 2025

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda, üretim ve istihdamın artırılmasına, ülkemizin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak ve uluslararası rekabet gücünü artıracak katma değeri yüksek yatırımların özendirilmesine, işletmelerin yeşil ve dijital dönüşümlerinin hızlandırılmasına, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik yatırımların desteklenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kararın uygulanmasında;

- a) Aracı kurum:** Faiz veya kâr payı desteğini uygulayacak kamu bankaları dâhil olmak üzere bankaları ve finansal kiralama şirketlerini,
- b) Ar-Ge yatırımı:** 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan "Ar-Ge faaliyeti"ni gerçekleştirmek üzere yapılan sabit kıymet harcamalarını,
- c) Bakan:** Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
- ç) Bakanlık:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- d) Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS):** Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen web tabanlı uygulamayı,
- e) Genel Müdürlük:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,
- f) Gümrük vergisi muafiyeti:** Yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince uygulanması gereken gümrük vergisi oranının %0 olarak uygulanmasını,
- g) Kalkınma ve yatırım bankası:** 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümleri çerçevesinde Türkiye'de faaliyet gösteren kalkınma ve yatırım bankalarını,
- ğ) Makine ve teçhizat:** Amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan ve doğrudan mal ve hizmet üretiminde kullanılan sabit kıymetleri,
- h) Muhasebe birimi:** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı muhasebe birimini,
- ı) Orta-yüksek teknoloji ürünü:** Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) imalat sektörünün teknoloji yoğunluk sınıflandırmasına göre "orta yüksek teknoloji" sınıfında yer alan ve ek-l'de listelenen ürünleri (NACE Rev.2.1 kodları: 20,25,3,27,28,29, 30 (30.1 ve 30.3 hariç), 32.5),
- i) Öncelikli ürün listesi:** Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi,
- j) Sabit kıymet:** Teşvik belgesi kapsamında temin edilen duran varlıkları,
- k) Sabit yatırım tutarı:** Arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcaması kalemlerinin toplamını,
- l) Stratejik Hamle Programı Değerlendirme Komitesi:** Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Stratejik Hamle Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,
- m) Stratejik hamle yatırım konuları listesi:** Bakanlık tarafından kalkınma planları ve strateji belgeleri çerçevesinde belirlenen ve Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi,
- n) Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi:** Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,
- o) Teşvik belgesi:** Yatırım teşvik belgesini,
- ö) Ürün:** Teşvik belgesine konu yatırımla elde edilmesi amaçlanan asıl işlem görmüş imalat sanayii ürün veya ürünlerini,
- p) Yatırım ilerleme raporu:** Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar için, yatırımcının teşvik belgesine konu yatırım ile ilgili harcamalarını ve yatırım düzeyini gösteren yeminli mali müşavir raporunu,
- r) Yatırımcı:** Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişileri,
- s) Yeniden değerlendirme oranı:** 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca tespit ve ilan edilen oranı,

ş) Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi: Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,

t) Yerel yatırım konuları listesi: Bakanlık tarafından yerel dinamikler ve potansiyeller çerçevesinde her il özelinde belirlenecek dört yatırım konusunun yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi,

u) Yüksek teknolojlili ürün: Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) imalat sektörünün teknoloji yoğunluk sınıflandırmasına göre “yüksek teknoloji” sınıfında yer alan ve ek-l’de listelenen ürünleri (NACE Rev.2.1 kodları: 21,26, 30.3), ifade eder.

Bölgeler

MADDE 3- (1) Bu Karar kapsamında yer alan desteklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak EK-2’de belirtilen altı bölgeye ayrılmıştır.

Teşvik sistemi ve destek unsurları

MADDE 4- (1) Teşvik sistemi; Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel Teşvik Sistemi uygulamaları ile bölgesel teşviklerden oluşur.

(2) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi: Teknoloji Hamlesi Programı, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ve Stratejik Hamle Programı olmak üzere üç programdan oluşur ve bu uygulamalar kapsamında desteklenen yatırımlar bölgesel teşvikler ile aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir.

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- c) Vergi indirimi.
- ç) Faiz veya kâr payı desteği.
- d) Makine desteği.
- e) Yatırım yeri tahsis.

(3) Sektörel Teşvik Sistemi: Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi ve Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi olmak üzere iki teşvik sisteminden oluşur ve bu uygulamalar kapsamında desteklenen yatırımlar bölgesel teşvikler ile aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir.

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) KDV istisnası.
- c) Vergi indirimi.
- ç) Faiz veya kâr payı desteği.
- d) Yatırım yeri tahsis.

(4) Bölgesel Teşvikler: Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında desteklenen yatırımlar, yatırım bölgesine göre aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılır.

- a) Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- b) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

Yatırımlarda aranacak şartlar

MADDE 5- (1) Desteklerden yararlanacak yatırımların ek-3'te belirtilen yatırım konularına yönelik olması ve bu konular için belirtilen şartları sağlaması gerekir. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi, Dijital Dönüşüm Programı, Yeşil Dönüşüm Programı ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (v) bendi kapsamında desteklenen yatırımlar için bu şart aranmaz.

(2) Asgari sabit yatırım tutarının ayrıca belirtilmemiş olduğu hallerde yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde 12 milyon TL, diğer bölgelerde ise 6 milyon TL olması gerekir.

(3) Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 3 milyon TL olması gerekir.

(4) Yatırımların bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanabilmesi için, makroekonomik programlar ve arz-talep dengesi dikkate alınarak yapılacak sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

(5) Bu Karar kapsamında 31/12/2030 tarihine kadar yapılacak olan teşvik belgesi müracaatları değerlendirilir.

(6) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

(7) Sabit yatırım tutarı; faiz veya kâr payı desteği ve makine desteği ödemeleri düşülmeden hesaplanır. Ancak, vergi indirimi desteğinin uygulanmasına esas sabit yatırım tutarı, bu Karar kapsamında sağlanan faiz veya kâr payı desteği ve makine desteği ödemeleri düşülerek hesaplanır.

(8) Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının %25'ini aşamaz. Dijital Dönüşüm Programı kapsamında desteklenen yatırımlar için bu hüküm uygulanmaz,

(9) 24/5/2023 tarihli ve 7297 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliğine göre küçük ve orta büyüklükte işletme (KOBİ) sınıfında yer almayan yatırımcı veya Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında desteklenen yatırımcı, yatırımın sürdürülebilirliğini desteklemek, teknolojik ve sektörel gelişime, toplumsal fayda amaçlı eğitim ve Ar-Ge faaliyetlerine veya yerel kalkınmaya katkı sağlamak üzere, Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanmış ve Bakanlık tarafından onaylanmış bir ekosistem geliştirme planını gerçekleştirmekle yükümlüdür. Bu kapsamda yatırım tamamlama vizesi tarihine kadar gerçekleştirilecek yatırım ve harcamaların tutarı sabit yatırım tutarının %2'sinden az olamaz. Vergi indirimi desteği öngörülme-yen yatırımlar için bu hüküm uygulanmaz.

(10) Bu Karar ve eklerinde yer alan Türk Lirası cinsindeki tutarlar her yıl, bir önceki yıla ilişkin yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak tebliğ ile belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde takvim yılı başından geçerli olmak üzere güncellenir.

(11) Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden temin edilen mal ve hizmet bedelleri için Hazine ve Maliye Bakanlığınca teşvik belgesi kapsamında düzenlenecek elektronik belge için belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde elektronik fatura veya elektronik arşiv fatura düzenlenmesi zorunludur. **(Yürürlük Tarihi :1/1/2026)**

(12) Teşvik belgesi, E-TUYS üzerinden elektronik belge olarak düzenlenir ve uygulamalar ile ilgili işlemler elektronik

ortamda gerçekleştirilir. Destekleri uygulayan kurum ve kuruluşlar gümrük beyannamesi, elektronik fatura ya da elektronik arşiv fatura gibi belgeleri elektronik ortamda Bakanlığa iletmek ile yükümlüdür. **(Yürürlük Tarihi :1/1/2026)**

(13) Teşvik belgesi kapsamında sağlanan destek miktarı, destekleri uygulayan kurum ve kuruluşlarca destekten yararlanan tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar destek unsuru ve teşvik belgesi bazında Bakanlığa iletilir. **(Yürürlük Tarihi :1/1/2026)**

(14) Teşvik belgesi kapsamında sağlanan KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, faiz veya kâr payı desteği ve makine desteğinin faydalanma yılı esas alınarak yeniden değerlendirme oranı ile hesaplanan toplam değeri, yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak hesaplanmış gerçekleşen sabit yatırım tutarını geçemez. **(Yürürlük Tarihi :1/1/2026)**

Teknoloji Hamlesi Programı

MADDE 6- (1) Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında öncelikli ürün listesindeki ürünlere ya da teknolojilere yönelik yatırımlar desteklenebilir.

(2) Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında desteklenecek yatırımlar Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

(3) Bu program, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğüne yürütülür.

(4) Öncelikli ürün listesi Bakanlık tarafından her yıl ocak ayı içerisinde güncellenebilir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Programı

MADDE 7- (1) Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması ve bölgelerin rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir.

(2) Program kapsamında desteklenecek yatırım konuları; illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik durumu ve coğrafi potansiyelleri, âtıl kaynakların değerlendirilmesi, yerel ihtiyaçların karşılanması, bölgede üretimi olmayan ancak başarı olasılığı yüksek sektörlerin geliştirilmesi, ileri-geri bağlantılı sektörlerin desteklenmesi, istihdam potansiyeli ve kümelenme etkisi gibi kriterler çerçevesinde belirlenir.

(3) Desteklenecek yatırımlar Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

(4) Bu program, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne yürütülür.

(5) Yerel yatırım konularının, 5 yıllık kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı ile uyumu ve bütçeye etkisi yönünden Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak yerel yatırım konuları listesi Bakanlık tarafından tebliğ ile belirlenir ve her yıl ocak ayı içerisinde güncellenebilir.

Stratejik Hamle Programı

MADDE 8- (1) Stratejik Hamle Programı kapsamında katma değeri yüksek, ülkemizin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek imalat sektörü yatırımları ile Dijital Dönüşüm Programı ve Yeşil Dönüşüm Programı kapsamındaki yatırımlar desteklenebilir.

(2) Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenecek yatırımlarda aranacak asgari sabit yatırım tutarı yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar için 100 milyon TL, diğer yatırımlar için ise 200 milyon TL'dir.

(3) Genel Müdürlük, Stratejik Hamle Programı kapsamında sunulan desteklerden faydalanmak isteyen yatırımcıların müracaatlarını aşağıda belirtilen kriterler çerçevesinde ön değerlendirmeye tabi tutar.

- a) Yatırım konusunun stratejik hamle yatırım konuları listesinde yer alması,
- b) Üretilmesi planlanan ana ürünün/ürünlerin son bir yıl içerisindeki ihracatın ithalatı karşılama oranının azami %70 olması,
- c) Tebliğ ile belirlenen katma değer hesabı yöntemine göre hesaplanacak katma değer oranının asgari %30 olması,
- ç) Yatırım tutarının %20'si kadar öz kaynağın bulunması,
- d) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD Doları ve üzerinde olması.

(4) Genel Müdürlük, ön değerlendirme neticesinde üçüncü fıkrada belirtilen beş kriterden üçünü sağladığı tespit edilen projeleri fizibilite raporu hazırlanmasını teminen, Bakanlık ile protokol imzalayan bir kalkınma ve yatırım bankasına iletir.

(5) Kalkınma ve yatırım bankası Bakanlıkça iletilen proje için teknik, ekonomik ve mali analizi içeren bir fizibilite raporu hazırlayarak Bakanlığa iletir.

(6) Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenecek yatırımlar Stratejik Hamle Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir. Stratejik Hamle Programı Değerlendirme Komitesi Bakanlığa iletilen fizibilite raporu ile teknik değerlendirme sonuçlarına göre karar alır.

(7) Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme ile Stratejik Hamle Programı Değerlendirme Komitesi tarafından yapılacak değerlendirmeye ilişkin kriterler ve usul ve esaslar tebliğ ile belirlenir.

(8) Asgari 50 milyon TL tutarındaki yeşil dönüşüm programı ve dijital dönüşüm programı kapsamında desteklenecek yatırımlar, bu maddede belirtilen değerlendirme süreci olmaksızın Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenebilir.

(9) Stratejik hamle yatırım konuları listesi Bakanlık tarafından her yıl ocak ayı içerisinde güncellenebilir.

Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi

MADDE 9- (1) Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında aşağıda belirtilen yatırım konuları desteklenir.

- a) Dijital Dönüşüm Programı veya Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar.
- b) Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen yüksek teknolojlili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ile asgari 500 milyon TL tutarındaki yüksek teknolojlili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- c) İstanbul ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar hariç olmak üzere; Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen orta yüksek teknolojlili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ile asgari 1 milyar TL tutarındaki orta yüksek teknolojlili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- ç) Mühür harik karakterli yatırımlar hariç olmak üzere; 6 ncı bölgede yapılan yatırımlar, geçici 3 üncü ve geçici 4 üncü maddeler kapsamında değerlendirilen yatırımlar.
- d) Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar.
- e) İmalat sanayii işletmelerinin öz tüketimine yönelik olarak gerçekleştirilecek enerji üretimi faaliyeti kapsamında bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları ile rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları.
- f) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin 4- b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları.
- g) Nükleer enerji santrali yatırımları.
- ğ) Asgari 500 milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.
- h) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları.
- ı) 3213 sayılı Kanuna istinaden düzenlenmiş geçerli arama ruhsatı veya sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.
- i) Ar-Ge yatırımları.
- j) Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezlerinde yürütülen Ar-Ge veya tasarım projeleri ile ilişkili İstanbul ili dışındaki yatırımlar.
- k) Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi düzenlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- l) Orta yüksek teknolojlili ve yüksek teknolojlili ürünlere yönelik test merkezi yatırımları ile ihracatçı birliklerinin dış ticareti desteklemek amacıyla yapacakları test merkezi yatırımları.
- m) Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.
- n) Tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartları karşılayan ve asgari 3 megavat kurulu güç şartını sağlayan veri merkezi yatırımları.
- o) Tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartlara göre hizmet veren veri merkezlerinde bulut hizmeti sağlayıcıları tarafından yapılacak asgari 200 milyon TL tutarındaki yatırımlar.
- ö) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında çevre lisansına tabi yatırımlar.
- p) Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile taşımacılık yatırımları.
- r) Yük taşımacılığına yönelik liman yatırımları (yat limanı ve marina hariç).
- s) Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde, turizm merkezlerinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının bağlı/ilgili

alan başkanlıkları sınırları içerisinde veya termal turizm konusundaki turizm konaklama yatırımları.

ş) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakım evleri, okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları.

t) Asgari 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri.

u) Lisanslı depoculuk yatırımları.

ü) 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) topraksız sera yatırımları.

v) Sanayi sicil belgesine sahip mevcut tesislerde yapılacak deprem veya yangın riskine karşı yapılan yatırımlar.

y) Sanayi Genel Müdürlüğünden alınacak uygunluk yazısına istinaden gerçekleştirilecek afet teknolojileri alanındaki yatırımlar.

(2) Birinci fıkranın (e) bendi kapsamında yapılan yatırımlara faiz veya kâr payı desteği sağlanmaz.

(3) Birinci fıkranın (ç) bendi kapsamında desteklenen; elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları, ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım konusundaki yatırımlar ile birinci fıkranın (e), (f) ve (g) bentleri kapsamı dışında kalan elektrik üretimi yatırımlarına vergi indirimi ve faiz veya kâr payı desteği sağlanmaz.

Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi

MADDE 10- (1) Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında ek-3'te yer alan yatırım konuları belirtilen şartları sağlamaları halinde desteklenir.

(2) Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenen; elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ve ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım konusundaki yatırımlar ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

(3) Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında sadece 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlara faiz veya kâr payı desteği sağlanır. Elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ile ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım konusundaki yatırımlara faiz veya kâr payı desteği sağlanmaz.

Dijital Dönüşüm Programı

MADDE 11- (1) Teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımlar Dijital Dönüşüm Programı kapsamında değerlendirilir.

(2) Bu program, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Milli Teknoloji Genel Müdürlüğünce yürütülür.

Yeşil Dönüşüm Programı

MADDE 12- (1) Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımlar Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında değerlendirilir.

(2) Bu Program, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünce yürütülür.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 13- (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisi muafiyeti uygulanır.

(2) EK-4'te yer alan makine ve teçhizat gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.

(3) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılır. İthalat işlemleri ile ilgili olarak yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(4) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Ticaret Bakanlığınca teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatla, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenememiş olması halinde süre bitimini müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin sona erdiği tarihtir. Teminatın çözümü için Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir.

(5) 19/4/2020 tarihli ve 31104 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/2018/858) kapsamında M1 kategorisi ve N1 kategorisi niteliği taşıyan araçların üretimine yönelik olarak; asgari yüz bin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüz bin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak, belgede kayıtlı toplam ilave araç kapasitesinin % 15'ini aşmamak ve ithalat esnasında yararlanılacak vergi indirimi tutarı kadar teminat mektubunun Bakanlığa ibraz edilmesi kaydıyla gümrük vergisi muafiyeti sağlanmak suretiyle yatırımcılara, içten yanmalı motor silindir hacmi azami 1600 cm³ ve/veya elektrik motoru azami 160 kwh güce sahip olan ve bu fıkarda belirtilen kategorilerde araç ithali için izin verilebilir. Belge kapsamında hibrit araç için motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin % 15'i kadar daha (motor üretim kapasitesinin, araç üretim kapasitesinden fazla olması durumunda araç kapasitesi dikkate alınır) bu fıkarda belirtilen şartlarda araç ithaline izin verilebilir.

KDV istisnası

MADDE 14- (1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama ve KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, teşvik belgesi kapsamı yatırımın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım ve benzeri olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

Faiz veya kâr payı desteği

MADDE 15- (1) Talep edilmesi halinde, bu Karar kapsamında desteklenen yatırımlar için bankalardan Türk Lirası cinsinden kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar olan kısmı için ödenen faiz veya kâr payının, kullanım tarihinde geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)'nın bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının;

- a) Teknoloji Hamlesi Programı ve Yerel Kalkınma Hamlesi Programı için 20 puanı geçmemek üzere %40'ına tekabül eden puanı,
- b) Stratejik Hamle Programı için 15 puanı geçmemek üzere %30'una tekabül eden puanı,
- c) Öncelikli yatırımlar için 12,5 puanı geçmemek üzere %25'ine tekabül eden puanı,
- ç) 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilecek hedef yatırımlar için 12,5 puanı geçmemek üzere %25'ine tekabül eden puanı,

Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde ilk kredinin kullanım tarihinden itibaren azami beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir. Kredi kullanım tarihindeki bir hafta vadeli repo ihale faiz oranları dikkate alınarak destek ödemesi yapılır. Ancak, vade tarihlerindeki TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihale faiz oranlarının, kredinin kullanım tarihinde geçerli olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altına düşmesi halinde, vade tarihlerindeki bir hafta vadeli repo ihale faiz oranları dikkate alınarak destek ödemesi yapılır.

(2) Faiz veya kâr payı desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kâr payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz veya kâr payı desteği öngörülebilir.

(3) Faiz veya kâr payı desteği tutarı,

- a) Teknoloji Hamlesi Programı ve Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sabit yatırım tutarının %20'sini aşmamak kaydıyla 240 milyon TL'yi,
 - b) Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sabit yatırım tutarının %15'ini aşmamak kaydıyla 180 milyon TL'yi,
 - c) Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sabit yatırım tutarının %10'unu aşmamak kaydıyla 24 milyon TL'yi,
 - ç) Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sabit yatırım tutarının %10'unu aşmamak kaydıyla 12 milyon TL'yi,
- geçemez.

(4) Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda kullanılan döviz kredisinin Türk Lirası karşılığı, kredi kullanım tarihindeki TCMB döviz satış kuru dikkate alınarak tespit edilir. Döviz kredisinin faiz veya kâr payı oranının %50'si aşılmamak kaydı ile ödenecek faiz veya kâr payının, birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yatırımlar için 2 puanı, (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen yatırımlar için 1 puanı dikkate alınarak yapılacak faiz veya kâr payı desteği uygulaması, vade tarihindeki TCMB döviz satış kuru dikkate alınarak gerçekleştirilir.

(5) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Bakanlığa bildirilir ve Bakanlıkça ilgili döneme ait faiz veya kâr payı desteği ödemeleri durdurulur. Bir sonraki vade için yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, yükümlülüğün yerine getirildiği bu dönemden itibaren faiz veya kâr payı desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksamaması halinde faiz veya kâr payı desteği ödemesine son verilir.

(6) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın bütün halinde başka bir yatırımcıya 25 inci madde çerçevesinde belge üzerinde unvan değişikliği yapılmak suretiyle devrine izin verilmesi ve aracı kurumun da kredinin bakiye kısmının

yeni yatırımcıya devrini uygun görmesi halinde, devralan yatırımcı için faiz veya kâr payı desteği açısından bakiye haklar dikkate alınarak düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz veya kâr payı desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz veya kâr payı desteği uygulaması durdurulur.

(7) Aracı kurum, faiz veya kâr payı desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullandırılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullandırıldığı tespit halinde, Bakanlıkça ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle Bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz veya kâr payı desteği miktarına itfa planının düzenlenmesinde uygulanan faiz veya kâr payı oranı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça;

- a) Bankalar için TCMB nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak,
 - b) Finansal kiralama şirketleri için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak,
- geri alınır.

(8) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarına, her bir destek ödemesinin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları uygulanarak yatırımcıdan geri alınır. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

(9) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında faiz veya kâr payı desteğinden faydalanan yatırımlara makine desteği sağlanmaz.

(10) Ek-4'te yer alan makine ve teçhizat için faiz veya kâr payı desteği ile makine desteğinden faydalanma kapsamı ve koşulları tebliğ ile belirlenir.

Makine desteği

MADDE 16- (1) Talep edilmesi halinde, Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar için düzenlenen teşvik belgesinin yatırım süresi içinde temin edilen ve diğer masraflar hariç sadece makine ve teçhizatın birim fiyatı 2 milyon Türk Lirası ve üzerinde olan makine ve teçhizat bedelinin %25'i yatırımcıya bütçe kaynaklarından ödenir.

(2) Makine desteği tutarı,

- a) Teknoloji Hamlesi Programı ve Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sabit yatırım tutarının % 15'ini aşmamak kaydıyla 240 milyon TL'yi,
 - b) Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sabit yatırım tutarının %15'ini aşmamak kaydıyla 180 milyon TL'yi,
- geçemez.

(3) Makine desteğinden faydalandırılan yatırımlara faiz veya kâr payı desteği sağlanmaz.

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında yapılacak ödemeler

MADDE 17- (1) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında yapılacak faiz veya kâr payı desteği ve makine desteği ödemeleri, yatırım harcamasının yapıldığı yılı takip eden yıl Bakanlığa ibraz edilecek yatırım ilerleme

raporunda belirtilen yatırım tutarı esas alınarak hesaplanan destek hak ediş tutarı kadar yapılır. Sadece arazi-arsa harcamaları veya diğer harcama kalemlerinden oluşan yatırım ilerleme raporlarına istinaden ödeme yapılmaz.

(2) Destek hak ediş tutarı, belge kapsamı yatırım ile ilgili kabul edilen sabit yatırım tutan harcamalarının, faiz veya kâr payı desteği veya makine desteğinin her bir program için belirlenen azami oranı kadarını ifade eder ve belirlenen üst limitlerin üzerinde olamaz.

(3) Destek hak ediş tutarının faydalanılmayan kısmı, her yıl, bir önceki yıla ilişkin yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.

(4) Destek hak ediş tutarı her yıl için kümülatif olarak hesaplanır ve ödeme tutarının destek hak ediş tutarının üzerinde gerçekleşmesi halinde fazladan faydalanılan tutar beşinci fıkra hükmü çerçevesinde geri alınır.

(5) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen faiz veya kâr payı desteği ve makine desteği tutarına, her bir destek ödemesinin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları uygulanarak yatırımcıdan geri alınır.

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 18- (1) Bu Karar kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla;

- a) Komple yeni yatırımlarda, teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan,
- b) Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen, alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dâhil, aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için tamamı, diğer bölgelerde gerçekleştirilen yatırımlar için %50'si Bakanlık bütçesinden karşılanır,

(2) Sigorta primi işveren hissesi desteği aşağıda belirtilen sürelerde uygulanır.

Bölgeler	Uygulama Süresi
1	-
2	1 yıl
3	2 yıl
4	4 yıl
5	8 yıl
6	12 yıl

(3) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar için bu destek 6 ncı bölgede 12 yıl, diğer bölgelerde 8 yıl süreyle uygulanır.

(4) Sektörel teşvik sistemi kapsamında desteklenen yatırımlar için, yatırımın karakteristiği gereği muhtelif illerde gerçekleştirilecek yatırımlara sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği sağlanmaz.

(5) 1 inci bölge illerinden 4 üncü, 5 inci veya 6 ncı bölge il veya ilçelerine taşınan imalat sanayi yatırımları (NACE Rev.2.1 kodları: 10-32 arası ve 38.2) için düzenlenen sadece nakil yatırım cinsindeki teşvik belgeleri kapsamında, taşınan makine ve teçhizat ile asgari 50 istihdam sağlanması ve taşınan makine ve teçhizatın asgari bir yıl süreyle firma aktifinde kayıtlı olduğu yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi kaydıyla bölgesel destekler sağlanır. Bu madde kapsamında değerlendirilen yatırımlar için bölgesel destekler dışında başka bir destek sağlanmaz ve bu yatırımlarda asgari yatırım tutarı şartı aranmaz.

(6) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 31/5/2006

tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(7) Gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi teşvik belgesinin düzenlendiği tarihi takip eden aydan itibaren en fazla yirmi dört ay süreyle uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir. Ancak, yatırım süresi ve sözleşmesi devam eden Savunma Sanayii Başkanlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden gerçekleştirilecek projelerde bu destek teşvik belgesinin düzenlendiği tarihi takip eden aydan itibaren sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır. Bu fıkra kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteği öngörülen yatırımlara ilave olarak sadece gümrük vergisi muafiyeti sağlanır.

(8) Sigorta primi işveren hissesi desteği veya sigorta primi desteğinin uygulanacağı teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

(9) Aynı işyeri sicil numarasına sahip yatırımcıya ait yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamaları belge bazında ayrı ayrı uygulanır, birleştirme yapılmaz.

(10) Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak aktarımlarla ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Sigorta primi desteği

MADDE 19- (1) Bu Karar uyarınca, 6 ncı bölgede teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı ilave istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip 10 yıl süreyle işveren adına Bakanlık bütçesinden karşılanabilir.

(2) Bu destekten yararlanılabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Bakanlıkça karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. Bu destekten yararlanan yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

Vergi indirimi

MADDE 20- (1) Bu Karar kapsamında desteklenen yatırımlarda, 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi;

- a) Teknoloji Hamlesi Programı ve Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda %50 yatırıma katkı oranı,
- b) Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda %40 yatırıma katkı oranı,
- c) Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda %30 yatırıma katkı oranı,
- ç) Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda %20 yatırıma katkı oranı, üzerinden hesaplanan yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar %60 indirimli olarak uygulanır.

(2) Yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına, bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarının %50'sini geçmemek üzere 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesinde belirtilen usulde indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

(3) Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanla tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rüdevans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

(4) Firma tescil tarihi teşvik belgesi düzenlenmesi için yapılan müracaat tarihinden en fazla bir yıl öncesinde olan yatırımcılar, talep etmeleri halinde vergi indirimi desteğinden faydalanmamak kaydıyla;

- a) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenmesine karar verilen komple yeni yatırımlarda, faiz veya kâr payı desteği ya da makine desteği için belirlenmiş olan desteğin sabit yatırıma oranına 5 puan ve azami tutara 60 Milyon TL eklenmek suretiyle,
 - b) Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmesine karar verilen komple yeni yatırımlarda, faiz veya kâr payı desteği için belirlenmiş olan desteğin sabit yatırıma oranına 2 puan ve azami tutara 6 Milyon TL eklenmek suretiyle,
 - c) Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmesine karar verilen komple yeni yatırımlarda, faiz veya kâr payı desteği için belirlenmiş olan desteğin sabit yatırıma oranına 2 puan ve azami tutara 2 Milyon 400 Bin TL eklenmek suretiyle,
- faydalanabilir.

Yatırım yeri tahsisi

MADDE 21- (1) Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş yatırımlar için, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve iklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir.

(2) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında teşvik belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğünce belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsisi edilebilir.

(3) Vergi indirimi öngörülmeleyen yatırımlar ile elektrik üretimine yönelik yatırımlara yatırım yeri tahsis edilmez.

Alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar

MADDE 22- (1) Bu Karar kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan birini sağlamaları halinde sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bulundukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan, her ikisini sağlamaları halinde bulundukları bölgenin iki alt bölgesinde sağlanan şart ve sürede bu destekten yararlanabilir.

- a) Yatırımın organize sanayi bölgesinde veya endüstri bölgesinde gerçekleştirilmesi.
- b) Yatırımın ek-5'te belirtilen ilçelerde gerçekleştirilmesi.

(2) 6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için birinci fıkra kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek suretiyle uygulanır.

Kullanılmış komple tesis ve kullanılmış makine ve teçhizat ithali

MADDE 23- (1) Bakanlıkça görevlendirilecek en az iki personelin komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertiz neticesinde, yerli üretim imkanları, teknolojik kazanım, ihracat katkısı kriterlerine göre Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde, kullanılmış komple tesisin teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilebilir. Ekspertiz işleminin ulaşım giderleri yatırımcı tarafından karşılanır.

(2) Teşvik belgesi kapsamında serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithaline izin verilmez.

(3) Ek-4'te yer alan ve kullanılmış komple tesis kapsamında ithali uygun görülen kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir.

(4) Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yatırım konuları için düzenlenmiş teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış ithal makine ve teçhizat temin edilebilir, ancak ek-4'te belirtilen makine ve teçhizat kullanılmış veya yenileştirilmiş olarak teşvik belgesi kapsamında temin edilemez.

(5) Kullanılmış komple tesis veya kullanılmış makine ve teçhizat, vergi indirimi, makine desteği ve faiz veya kâr payı desteğinden faydalanamaz.

Bütçeden yapılacak ödemeler

MADDE 24- (1) Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde ilgili mevzuatında öngörülen usul ve esaslar uyarınca aşağıda belirtilen ödemeler yapılabilir.

a) Bu Karar uyarınca yapılacak ödemeler.

b) Önceki dönemlere ait ilgili Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca ödenmesi gereken yatırım ve işletme kredilerine ait bakiye tutarlar.

c) Daha önceki Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde ödenmesi gereken destek unsurlarına ait tutarlar.

ç) Daha önceki Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararlar da dâhil açılmış olan davaların aleyhte sonuçlanması nedeniyle ödenmesi gereken tutarlar ile yargılama ve cebri icra giderleri.

(2) Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemeler ile açılan davalar sonucu yapılacak ödemeler haricindekiler, TCMB aracılığıyla gerçekleştirilir.

Teşvik belgesi kapsamı yatırımın devri

MADDE 25- (1) Tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgesine konu yatırımın; bütün halinde başka bir yatırımcıya belge üzerinde unvan değişikliği yapılmak suretiyle devredilmesi veya mevzuat düzenlemesi ya da ortaklık yapısı değişikliği nedeniyle yatırımın bağımsız üretim bölümlerine kısmi bölünmesi nedeniyle bölünen kısmın yeni bir teşvik belgesine devredilmesi Genel Müdürlüğün iznine tabidir. Bu durumda devralan yatırımcı teşvik belgesi kapsamında faydalanılmamış desteklerden faydalanmaya devam edebilir. Tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgelerinin bütün olarak başka bir yatırımcıya devri uygun görülmez.

(2) Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgesinin başka bir yatırımcıya belge üzerinde unvan değişikliği yapmak suretiyle devredilmesi ya da yatırımcı şirketin Borsa İstanbul Pay Piyasasında halka arz yöntemi ile paylarını satması hariç olmak üzere proje kapsamı yatırım tamamlanmadan hisselerini devretmesi, ilgili programın değerlendirme komitesi kararı ve Genel Müdürlüğün iznine tabidir.

Sabit kıymetlerin satışı

MADDE 26- (1) Tamamlama vizesi yapılmamış ya da tamamlama vizesi yapılmış ancak tamamlama vizesi için Bakanlığa yapılan müracaat tarihinden itibaren iki yılını doldurmamış teşvik belgesine konu yatırım için temin edilen sabit kıymetlerin satışı Bakanlığın iznine tabidir. Bakanlık, sabit kıymet satışına ilişkin talebi yatırım bütünlüğü, asgari yatırım tutarı ve Belgenin düzenlenmesine mesnet teşkil eden diğer şartlar açısından değerlendirir ve talebe konu sabit kıymete ilişkin sağlanan desteklerin geri alınması kaydıyla satışa izin verebilir.

(2) 18 inci maddenin yedinci fıkrası kapsamında desteklenen gemi inşa yatırımlarında, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamında inşa edilen geminin satışına izin verilmesi halinde teşvik belgesi kapsamında sağlanan destekler geri alınmaz.

(3) Tamamlama vizesi için Bakanlığa yapılan müracaat tarihinden itibaren iki yılını doldurmuş sabit kıymetlerin satışı tamamlama vizesi yapılmış olması şartıyla serbest olup, satışa konu sabit kıymetler ile ilgili destekler geri alınmaz veya durdurulmaz.

(4) Yatırımcı adına düzenlenmiş birden fazla teşvik belgesi olması durumunda, belge kapsamında temin edilen sabit kıymetlerin yatırımcı adına düzenlenmiş başka bir belge kapsamına devri, devre konu sabit kıymetlerin temin tarihlerinin devir olunan teşvik belgesi süresi içinde olması ve bu belgeye konu yatırım ile uyumlu olması halinde uygun görülebilir ve bu durumda sadece varsa fazladan faydalanılan destekler geri alınır.

Sabit kıymetlerin kiralanması

MADDE 27- (1) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilcek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması koşuluyla kiralanması veya diğer bir yatırımcıya herhangi bir ücret alınmaksızın geçici olarak verilmesi Bakanlığın iznine tabidir.

(2) Teşvik belgesi kapsamı yatırımın bütün olarak işletilmek üzere başka bir firmaya kiralanması Bakanlığın iznine tabidir. Ancak bu durumda istihdama yönelik destekler durdurulur.

(3) Tamamlama vizesi yapılmamış ya da tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte tamamlama vizesi müracaat tarihi itibarıyla iki yılını doldurmamış teşvik belgesine konu sabit kıymetlerin tamamının veya bir kısmının finansal kiralama şirketi tarafından bizzat kiracıdan satın alınarak (sat ve geri kiralama) finansal kiralama işlemine konu edilebilmesi, faiz veya kâr payı desteğinden yararlanılmaması koşulu ile Bakanlığın iznine tabidir.

Yatırım yeri değişikliği

MADDE 28- (1) Karar kapsamında desteklenen yatırımların yer değişikliği talepleri Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

(2) Yatırımların, destek süresi boyunca bulunduğu bölgede faaliyette bulunması esastır. Ancak, nakli talep edilen yatırımın daha az desteklendiği ya da desteklenmediği bölgelere taşınması durumunda varsa taşınacağı bölgede sağlanan desteği aşan kısım ile taşındığı bölgede sağlanmayan desteklerin ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınması kaydıyla yatırım yeri değişikliği talepleri uygun görülebilir.

(3) Tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerinde nakli talep edilen yatırımın teşvik belgesinin düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre daha fazla desteklendiği bölgelere taşınması durumunda, yatırıma taşınan yatırım yerine sağlanan destekler sağlanır.

(4) Tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgelerinde nakli talep edilen yatırımın teşvik belgesinin düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre daha fazla desteklendiği bölgelere taşınması durumunda naklin uygun görülmesi halinde destek unsurları revize edilmez.

(5) Bu madde hükümleri daha önceki kararlara göre düzenlenmiş teşvik belgeleri için de uygulanır.

Yatırım süresi, teşvik belgesinin revizesi ve tamamlama vizesi

MADDE 29- (1) Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa müracaat tarihidir.

(2) Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanması için gerekli süre yatırımcı tarafından Bakanlığa sunulur. Bu sürenin 3 yıldan uzun olması halinde Bakanlık yatırım süresini 3 yıla kadar düşürebilir. Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi hâlinde, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir.

(3) ilgili mevzuatı gereği kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin temin edilememesi veya kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamaları sonucu yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri, yatırım süresi içerisinde gerçekleşecek mücbir sebep veya fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırımın belgede kayıtlı süre içerisinde gerçekleştirilemediğinin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi hâlinde Bakanlıkça bu durum göz önünde bulundurularak ilave süre verilebilir.

(4) Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerlerde ya da teşvik belgesi kapsamında değerlendirilecek harcamalara ilişkin yatırımın her aşamasında tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda Genel Müdürlük tarafından değişiklik yapılabilir.

(5) Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip üç ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için Bakanlığa müracaat eder. Müracaat edilmemesi halinde, Bakanlıkça yatırımcıya tamamlama vizesi müracaatında bulunulması için bildirimde bulunulur. Bildirim tarihini müteakip iki ay içerisinde tamamlama vizesi için müracaatta bulunulmaması halinde 32 nci madde kapsamında teşvik belgesi iptal edilir. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

(6) Yatırım tamamlama vizesi, yatırım yerinde Genel Müdürlük personeline gerçekleştirilecek tamamlama ekspertizi neticesinde gerçekleştirilir. Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere; yatırımların tamamlama ekspertizi için kalkınma ajansları, Bakanlık il müdürlükleri, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) il müdürlükleri görevlendirilebilir. Genel Müdürlükçe uygun görülen yatırımlar için, daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi işlemleri yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek rapora istinaden de yapılabilir.

(7) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere, ekspertiz işlemleri için görevlendirilecek personelin her birine ödenecek ekspertiz ücreti 1.000 Türk Lirasıdır. Bu görevlendirmelerde ekspertiz ücreti, yol ve konaklama giderleri yatırımcı tarafından karşılanır. Tamamlama ekspertizi için görevlendirilen merciler tarafından yatırımcılardan, başka hiçbir ad altında ilave ücret talep edilemez.

(8) Tamamlama vizesi aşamasında yatırımın kısmen veya tamamen destek şartlarını sağlayamadığının tespit edilmesi halinde, teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinde geçerli olan mevzuat hükümlerine uygun olması şartıyla destekler revize edilebilir. Bu durumda varsa fazladan faydalanılan destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

(9) Genel Müdürlük, teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ile ilgili olarak yatırım süresi içerisinde ya da sonrasında, tespitte bulunmak veya tamamlandığı tespit edilen yatırımlar ile ilgili olarak resen tamamlama vizesi işlemi yapmak üzere inceleme yapabilir ya da altıncı fıkrada belirtilen kurumları görevlendirebilir.

Uygulama

MADDE 30- (1) Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanması zorunludur.

(2) Bakanlık, tebliğler ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik bazı

işlemleri diğer kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yürütebilir.

Yetki ve denetim

MADDE 31- (1) Bu Kararın uygulanmasını teminen Bakanlık;

- a) Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, talimat vermeye,
 - b) Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya ve bu yönde düzenlemeler yapmaya,
 - c) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat vb. istemeye,
 - ç) Bu Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, görüş vermeye, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmeye,
 - d) Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya,
- yetkilidir.

(2) Denetim sırasında, denetim görevlilerinin yatırımla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi inceleme taleplerinin karşılanması, talep edilmesi halinde belgelerin onaylı örneklerinin verilmesi ve mahallinde incelemeye izin verilmesi zorunludur.

Müeyyide

MADDE 32- (1) Bu Karar ve ilgili diğer mevzuatta belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dâhil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları ve ekosistem geliştirme planını tamamlamayan, belirlenen asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri ikinci fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla iptal edilir.

(2) Yatırımcının mükellefiyetlerini kısmen yerine getirmediği ancak, belge iptalinin de gerekmediği durumlarda belge kapsamında sağlanan desteklerin ilgili kısmı müeyyide uygulanarak geri alınır.

(3) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde sağlanan destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

(4) Yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmemesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü, kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanabilir.

Diğer desteklerden yararlanma

MADDE 33- (1) Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırımlar, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılan veya yararlanılacak yatırımlar için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden veya yatırım kapsamında kullanılan krediyle ilgili başka bir desteğinden yararlanan yatırımlar, söz konusu krediye bu Karar kapsamında yer alan faiz veya kâr payı desteği veya makine desteği sağlanmaması

kaydıyla, bu Karar kapsamındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilir. Bu imkân daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

(2) Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 34- (1) 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve 2/1/2018 tarihli ve 2018/11201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

Sonuçlandırılmamış müracaatlar

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan kararlar çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlar, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden değerlendirilir.

Daha önceki kararlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam olunur.

(2) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesine devri yapılamaz. Ancak, mevzuat düzenlemesi ya da ortaklık yapısı değişikliği nedeniyle yatırımın bağımsız üretim bölümlerine bölünmesi nedeniyle bölünen kısmın bu Karar kapsamında yeni bir teşvik belgesine devredilmesine, varsa fazladan faydalanılan desteğin geri alınması kaydıyla izin verilebilir.

(3) Bu Karar kapsamında desteklenmeyen yatırım konularında daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş ve tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine ilişkin kapasite artışına yol açacak makine ve teçhizat ilavesi yapılamaz.

6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremlerden etkilenen ilçelerde uygulama

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi kabul edilen ve 2018/11201 sayılı Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararın ek-2' sinde belirtilen ilçelerde yapılacak yatırımlar için 31/12/2026 tarihine kadar yapılacak müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında 6 ncı bölgede uygulanan destekler aynı oran, miktar, süre ve şartlarda sağlanır. Bu kapsamda desteklenecek imalat sanayii yatırımları (NACE Rev.2.1 kodları: 10-32 arası ve 38.2) için 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şart aranmaz.

Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan illerde uygulama

GEÇİCİ MADDE 4- (1) 2018/11201 sayılı Kararın ek-1'inde belirtilen illerde yer alan organize sanayi bölgeleri ve endüstri bölgeleri ile Sivas Demirağ Organize Sanayi Bölgesinde yapılacak imalat sanayii yatırımları (NACE Rev.2.1 kodları: 10-32 arası ve 38.2) için, 31/12/2026 tarihine kadar yapılacak müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında 6 ncı bölgede uygulanan destekler aynı oran, miktar, süre ve şartlarda sağlanır.

Süresi sona eren desteklere ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 2012/3305 sayılı Karar döneminde düzenlenen ve 6 ncı bölge için belirlenen sürede sigorta primi işveren hissesi desteği veya varsa sigorta primi desteği sağlanmış ve uygulama süresi sona eren yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcının talebi halinde, desteğin sona erdiği ay dâhil önceki 12 aylık dönemde ilgili teşvik belgesi kapsamı yatırım için uygulama yapılan işyeri sicil numarası altında istihdam edilenlerin aylık ortalamasının altına düşülmediği aylar için uygulanmak ve ilgili teşvik belgesinde belirtilen ilave istihdam sayısını geçmemek üzere teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın sigorta primi işveren hissesi ve varsa sigorta primi desteği uygulama süresi 31/12/2028 tarihine kadar uzatılır. Bu fıkra kapsamındaki destek uygulamasına, uygulamaya ilişkin bilgilerin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır.

Yürürlük

MADDE 35- (1) Bu Kararın;

- a) 5 inci maddesinin on birinci, on ikinci, on üçüncü ve on dördüncü fıkraları 1/1/2026 tarihinde,
- b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36- (1) Bu Karar hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

EKLER

- EK-1 - TEKNOLOJİ SINIFLANDIRMASINA GÖRE YATIRIM KONULARI
- EK-2 - YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER
- EK-3 - DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE ŞARTLAR
- EK-4 - GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİNDEN YARARLANAMAYACAK MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ
- EK-5 - ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK İLÇELER

EK-1

TEKNOLOJİ SINIFLANDIRMASINA GÖRE YATIRIM KONULARI

	NACE Rev. 2.1. Kodu	Tanım
Yüksek Teknolojili Ürünler	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin preparatların (müstahzarların) imalatı
	26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
	30.3	Hava ve uzay araçları ve ilgili makinelerin imalatı
Orta - Yüksek Teknolojili Ürünler	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
	25.3	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı
	27	Elektrikli teçhizat imalatı
	28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
	29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
	30.2	Demir yolu lokomotifleri ve vagonlarının imalatı

30.4	Askeri kara savaş araçlarının imalatı
30.9	Başka yerde sınıflandırılmamış ulaşım araçlarının imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı

EK-2

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bartın	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Bilecik	Aksaray	Bayburt	Ağrı
Bursa	Bolu	Burdur	Amasya	Çankırı	Ardahan
Eskişehir	Çanakkale	Düzce	Artvin	Erzurum	Batman
İstanbul	Denizli	Gaziantep	Çorum	Giresun	Bingöl
İzmir	Edirne	İsparta	Elâzığ	Hatay	Bitlis
Kocaeli	Kayseri	Karabük	Erzincan	Kahramanmaraş	Diyarbakır
Muğla	Konya	Karaman	Kastamonu	Kilis	Gümüşhane
	Manisa	Kırıkkale	Kırşehir	Niğde	Hakkâri
	Mersin	Kırklareli	Malatya	Ordu	İğdır
	Sakarya	Kütahya	Sivas	Osmaniye	Kars
	Tekirdağ	Nevşehir		Sinop	Mardin
	Yalova	Rize		Tokat	Muş
		Samsun		Tunceli	Siirt
		Trabzon		Yozgat	Şanlıurfa
		Uşak			Şırnak
		Zonguldak			Van

EK-3

DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE ŞARTLAR

Kod	Tanım	ŞARTLAR
A	TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	
01.19.99	Başka yerde sınıflandırılmamış tek yıllık diğer bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi	1) Sera Yatırımlarında; a) 1 ve 2. Bölgelerde asgari 20 dekar, b) 3. Bölgede asgari 15 dekar, c) 4 ve 5. Bölgelerde asgari 10 dekar, d) 6. Bölgede asgari 5 dekar ve üzeri olması şartı aranır. 2) Yapay ışıkla fotosentez sağlanan kontrollü bitkisel üretim yatırımlarında katmanlarının toplam alanının asgari 1.000 m2 olması şartı aranır. Diğer yatırımlar desteklenmez.

01.41.31	Sütü sağılan büyükbaş hayvan yetiştiriciliği (sütü için inek ve manda yetiştiriciliği)	a) 1, 2 ve 3. Bölgelerde asgari 500 adet/dönem damızlık veya süt yönlü büyükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. b) 4 ve 5. Bölgelerde asgari 300 adet/dönem damızlık veya süt yönlü büyükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. c) 6. Bölgede asgari 150 adet/dönem damızlık veya süt yönlü büyükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. Ayrıca, tevsî ve komple yeni yatırım cinsindeki yatırımlar, yem bitkileri yetiştiriciliği ve/veya yem tesisi ve/veya süt işleme yatırımları ile entegre edilebilir.
01.42.09	Diğer sığır ve manda yetiştiriciliği (sütü için yetiştirilenler hariç)	a) 1, 2, 3, 4 ve 5. Bölgelerde asgari 500 adet/dönem et yönlü büyükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. b) 6. Bölgede asgari 150 adet/dönem et yönlü büyükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. Ayrıca, tevsî ve komple yeni yatırım cinsindeki yatırımlar; yem bitkileri yetiştiriciliği ve/veya yem tesisi ve/veya kesimhane yatırımları ile entegre edilebilir.
01.45.01	Koyun ve keçi (davar) yetiştiriciliği (işlenmemiş süt, kıl, tiftik, yapağı, yün vb. üretimi dahil)	a) 1, 2 ve 3. Bölgelerde asgari 2.500 adet/dönem damızlık veya et yönlü veya süt yönlü küçükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. b) 4 ve 5. Bölgelerde asgari 1.500 adet/dönem damızlık veya et yönlü veya süt yönlü küçükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. c) 6. Bölgede asgari 1.000 adet/dönem damızlık veya et yönlü veya süt yönlü küçükbaş hayvan yetiştiriciliği şartı aranır. Ayrıca, tevsî ve komple yeni yatırım cinsindeki yatırımlar; yem bitkileri yetiştiriciliği ve/veya yem tesisi ve/veya et yönlü küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yatırımları kesimhane ve/veya süt yönlü küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yatırımları süt işleme yatırımları ile entegre edilebilir.
01.47.01 01.47.03	Kümes hayvanlarının yetiştirilmesi (tavuk, hindi, ördek, kaz ve beç tavuğu vb.) Kümes hayvanlarından yumurta üretilmesi	a) Damızlık kümes hayvanları yetiştiriciliğinin kuluçkahane ile entegre olması şartı aranır. b) 1, 2, 3, 4 ve 5. Bölgelerde asgari 200.000 adet/dönem et yönlü kümes hayvanları yetiştiriciliğinin kesimhane ile entegre olması şartı aranır. c) 6. Bölgede asgari 100.000 adet/dönem et yönlü kümes hayvanları yetiştiriciliğinin kesimhane ile entegre olması şartı aranır. d) 1, 2, 3, 4 ve 5. Bölgelerde asgari 200.000 adet/dönem yumurta yönlü kümes hayvanları yetiştiriciliği şartı aranır. e) 6. Bölgede asgari asgari 100.000 adet/dönem yumurta yönlü kümes hayvanları yetiştiriciliği şartı aranır. Ayrıca, tevsî ve komple yeni yatırım cinsindeki yatırımlar; yem tesisi ve/veya et yönlü kümes hayvanları yetiştiriciliği yatırımları ileri işleme ve/veya soğuk hava deposu, yumurta yönlü kümes hayvanları yetiştiriciliği yatırımları soğuk hava deposu ve/veya yumurta tasnif-paketleme yatırımları ile entegre edilebilir.
03.2	Su ürünleri yetiştiriciliği	Tevsî ve komple yeni yatırım cinsindeki yatırımlar, balık yemi tesisi ile entegre edilebilir.
B	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	Maden Kanununda tanımlanan 1. grup madenler, altın madenciliği, mıcır yatırımları ve rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları hariç olmak üzere müracaat sahibi firma adına düzenlenmiş işletme ruhsatı ve işletme iznine haiz maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları, Maden Kanununa istinaden düzenlenmiş geçerli arama ruhsatı veya sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları ile ham petrol ve doğalgaz çıkarımı yatırımları desteklenir. II.grup madenlerde istihraç yatırımları, aynı il sınırları içinde ve işleme yatırımları ile entegre olması kaydıyla desteklenebilir. Ancak, İstanbul ilinde gerçekleştirilecek yatırımlar desteklenmez.
C	İMALAT	

10.1	Etin işlenmesi ve saklanması ile et ürünlerinin imalatı	10.12.04 hariç
10.20	Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması	10.20.06 ve 10.20.08 hariç
10.3	Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması	Sadece sarartma ve mumlama işlemi içeren meyve ve/veya sebze yatırımları desteklenmez.
10.4	Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı	10.41.11 hariç
10.5	Süt ürünleri ve yenilebilir buz imalatı	5 ton/gün altındaki kapasiteye sahip süt işleme yatırımları desteklenmez
10.61.01	Kahvaltılık tahıl ürünleri ile diğer taneli tahıl ürünlerinin imalatı (buğday, yulaf, mısır, çavdar vb. ezmeleri ile mısır gevreği ve patlamış mısır dahil)	
10.61.07	Ön pişirme yapılmış veya başka şekilde hazırlanmış tane halde hububat imalatı (bulgur dahil, mısır hariç)	
10.61.90	Dövülmüş diğer tahıl ürünlerinin imalatı (bulgur ve irmik hariç)	
10.62.05	Glüten imalatı	
10.62.06	Mısır yağı imalatı	
10.72	Peksimet, bisküvi, dayanıklı pastane ürünleri ve kek imalatı	Kadayıf ve yufka üretimi konusundaki yatırımlar desteklenmez.
10.73	Makarna, şehriye, kuskus ve benzeri unlu mamullerin imalatı	
10.8	Diğer gıda maddelerinin imalatı	Küp şeker üretimi, 10.89.01 ve 100 Milyon TL üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları hariç olmak üzere 10.83.01 kodları desteklenmez.
10.92	Ev hayvanları için hazır gıda imalatı	
11	İçeceklerin imalatı	11.01.01, 11.01.02, 11.05 ve 11.06 hariç
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	500 Milyon TL üzerindeki modernizasyon yatırımları hariç olmak üzere 13.10.12 ve 100 Milyon TL üzerindeki modernizasyon yatırımları hariç olmak üzere 13.92.06 kodları desteklenmez.
14	Giyim eşyalarının imalatı	
15	Diğer malzemelerden deri ve ilgili ürünlerin imalatı	Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	16.11.03 hariç
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6 ncı bölge yatırımları hariç olmak üzere sadece kağıt hamurundan başlayan asgari 30 Milyon TL tutarındaki yatırımlar desteklenir. 17.21, 17.22.04, 17.24 kodlarından yapılacak yatırımlarda kağıt hamurundan başlama şartı aranmaz.

18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	Sabit yatırım tutarı 100 Milyon TL ve üzerindeki tevsi ve modernizasyon yatırımları desteklenir.
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin preparatların (müstahzarların) imalatı	
22.1	Kauçuk ürünlerin imalatı	22.11.19 hariç
22.2	Plastik ürünlerin imalatı	Sabit yatırım tutarı 100 Milyon TL ve üzerindeki yatırımlar desteklenir.
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	23.12.03, 23.32, 23.5, 23.6, 23.7 ve 23.99.05 hariç
24.10.05	Sıcak haddelenmiş demir veya çelikten bar ve çubukların üretilmesi (inşaat demiri dahil)	Sadece parlatılmış çubuk üretimi desteklenir.
24.10.08	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesiyle elde edilen demirli ürünler ve diğer sünger demir ürünlerinin imalatı ile elektroliz veya diğer kimyasal yöntemlerle istisnai saflıkta demir üretilmesi	
24.10.12	Ferro alaşımların imalatı (ferro manganez, ferro silisyum, ferro siliko manganez, ferro krom ve diğerleri)	Yüksek karbonlu ferro manganez hariç.
24.4	Değerli ana metaller ve diğer demir dışı metallerin imalatı	
24.5	Metal döküm sanayii	
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	Fotovoltaik güneş paneli üretimi yatırımları, üretim süreci ingot dilimleme aşamasından veya öncesindeki bir aşamadan başlayarak üretilen güneş hücresi ile entegre olması halinde ve hücre üretim kapasitesini aşmamak kaydıyla desteklenebilir
27	Elektrikli teçhizat imalatı	
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	29.20.06 hariç
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	Tersane yatırımları ve 30.99.02 kodundaki yatırımlar hariç. Yat inşaat yatırımlarında yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.
31	Mobilya imalatı	31.00.06 ve 31.00.09 hariç

32	Diğer imalatlar	32.99.18, 32.99.19 ve 32.99.99 hariç
33.12.03	Motor ve türbinlerin onarım ve bakımı (hidrolik, rüzgar, gaz, su, buhar türbinleri) (gemi ve tekne motorları, motorlu kara taşıtı ve motosiklet motorları hariç)	
33.16	Sivil hava taşıtları ve uzay araçlarının onarım ve bakımı	
33.17.01	Demir yolu lokomotiflerinin ve vagonlarının onarım ve bakımı	
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	
35.11 35.12	Yenilenemeyen kaynaklardan elektrik üretimi Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimi	Doğalgaza veya ithal kömüre dayalı elektrik enerjisi üretimi hariç olmak üzere elektrik enerjisi üretimi yatırımları desteklenir. Güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarında; modernizasyon niteliğindeki yatırımlar ile 240 KW altı kapasitedeki (çatı dâhil) güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlar desteklenmez.
35.14.06	Elektrik enerjisinin dağıtımı (üretim kaynağından veya iletim sisteminden son kullanıcıya iletim sistemiyle taşınan elektrik enerjisi dağıtım sisteminin işletilmesi)	
35.15.01	Elektrikli araçlar ve elektronik cihazlar için şarj istasyonlarının işletilmesi	Tebliğ ile belirlenecek şartları sağlayan yatırımlar desteklenir.
35.16	Elektriğin depolanması	
35.22.01	Ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtımı (her çeşit gazlı yakıtın, ana boru sistemiyle dağıtımı ve tedariki)	
35.24	Gazın depolanması (şebeke tedarik hizmetlerinin bir parçası olarak)	
E	SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	
38	Atık toplama, geri kazanım ve bertaraf faaliyetleri	38.11.02 hariç
H	ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	
49.1	Demir yolu ile yolcu taşımacılığı	

49.2	Demir yolu ile yük taşımacılığı	
49.5	Boru hattı taşımacılığı	
50.10.13	Kıyı sularında yolcuların feribotlarla, kruvaziyer gemilerle ve teknelerle taşınması (deniz otobüsleri işletmeciliği dahil; uluslararası denizler ile göl ve nehirlerde yapılanlar hariç)	Gezinti amaçlı olanlar hariç
50.10.16	Uluslararası denizlerde yolcuların gemilerle taşınması	
50.20	Deniz ve kıyı sularında yük taşımacılığı	50.20.22 hariç
50.30.08	İç sularda yolcu taşımacılığı (nehir, kanal ve göllerde yapılanlar, vb.) (gezinti amaçlı olanlar dahil)	Gezinti amaçlı olanlar hariç
50.40	İç sularda yük taşımacılığı	50.40.07 hariç
51	Hava yolu taşımacılığı	51.10.02 ve 51.10.03 hariç
52.10.02	Frigorifik depolama ve antrepoculuk faaliyetleri (bozulabilir gıda ürünleri dahil dondurulmuş veya soğutulmuş mallar için depolama)	Sadece 1.000 m2 üzeri soğuk hava deposu yatırımları desteklenir.
52.10.03	Hububat depolama ve antrepoculuk faaliyetleri (hububat silolarının işletilmesi vb.)	Sadece lisanslı depoculuk faaliyetleri desteklenir
52.10.04	Petrol, petrol ürünleri, kimyasallar vb. depolama ve antrepoculuk faaliyetleri (gaz hariç)	
52.22.06	Su yolu taşımacılığını destekleyici olarak liman ve su yollarının işletilmesi (limanların, iskelelerin, rıhtımların, su yolu havuzlarının, deniz terminallerinin vb. işletilmesi) (deniz feneri, fener dubası vb. işletilmesi hariç)	
52.22.08	Deniz ve kıyı suları ile iç sularda kılavuzluk ve rıhtıma yanaştırma faaliyetleri (geminin havuzlanması ve havuzdan çıkarılması dahil)	

52.23.03	Havaalanı yer hizmet faaliyetleri (kargo ve bagaj yükleme boşaltma hizmetleri hariç)	
52.23.04	Havaalanı işletmeciliği (uçak pisti işletme, yolcu terminali ve havayolu şirketlerinin kendi bilet satış hizmetleri dahil; havaalanı yer hizmetleri ve bilet acentelerinin faaliyetleri hariç)	
52.24	Kargo yükleme boşaltma (elleçleme) hizmetleri	5.000 m2 kapalı alana sahip ve Antrepo Açma İzin Belgesi olan yatırımlar desteklenir. 52.24.10 kodlu yatırımlarda ayrıca L2 Belgesi aranır.
I	KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	
55.1	Oteller ve benzeri konaklama yerleri	50 oda ve üzeri (Otel, Tatil Köyü, Butik Otel ve Özel Konaklama Tesisi desteklenir)
55.90.01	Öğrenci ve işçi yurtları, pansiyonlar ve odası kiralanan evlerde yapılan konaklama faaliyetleri (tatil amaçlı olanlar hariç)	Sadece asgari 200 öğrenci kapasitesindeki Öğrenci yurtları desteklenir.
K	TELEKOMÜNİKASYON, BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA, DANIŞMANLIK, BİLİŞİM ALTYAPISI VE DİĞER BİLGİ HİZMETİ FAALİYETLERİ	
62.1	Bilgisayar programlama faaliyetleri	
63.1	Bilgi işlem altyapısı, veri işleme, barındırma ve ilgili faaliyetler	Sadece tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartları karşılayan ve asgari 500 kW kurulu güç şartını sağlayan veri merkezi yatırımları desteklenir.
N	MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	
71.2	Teknik test ve analiz faaliyetleri	71.20.05 hariç olmak üzere sadece orta yüksek teknoloji ve yüksek teknoloji ürünlerine yönelik test merkezi yatırımları ile ihracatçı birliklerinin dış ticareti desteklemek amacıyla yapacakları test merkezi yatırımları desteklenir.
72.1	Doğal bilimler ve mühendislikle ilgili araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri	
75.00.02	Hayvan hastanelerinin faaliyetleri (evcil hayvanlar için ambulans faaliyetleri dahil)	
O	İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	
82.2	Çağrı merkezlerinin faaliyetleri	Sadece 6 ncı bölgede yapılan yatırımlar desteklenir.
Q	EĞİTİM	

85	Eğitim	Kamu kurumları tarafından yapılan yatırımlar ile 85.32.14, 85.32.15, 85.32.16, 85.32.90, 85.33, 85.4, 85.5 ve 85.6 hariç
R	İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	
86.1	Hastane hizmetleri	Kamu kurumları tarafından yapılan yatırımlar hariç
87	Yatılı bakım faaliyetleri	87.9 hariç
88.91	Çocuk gündüz bakım (kreş) faaliyetleri	

EK-4

**GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİNDEN YARARLANAMAYACAK
MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ**

G.T.İ.P No	Türk Gümrük Tarife Cetveli Adı
1 7308.20.00.00.00	Demir veya çelikten kuleler ve pilonlar
2 8405.10.00.00.14	Oksijen jeneratörleri
3 8413.40.00.00.00	Beton pompaları
4 8414.40.90.00.12	Tekerlekli şasiler üzerine monte edilmiş çekilebilen pistonlu hava kompresörleri; dakikada verdiği hava debisi > 2 m3
5 8414.80.19.90.00	Çok kademeli turbo kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
6 8414.80.22.90.11	Pistonlu kompresörler; hava tankı ihtiva eden, monometre basıncı =<15 bar, debisi =< 60 m3/h, sivil hava taşıtlarında kullanılanlar HARIÇ
7 8414.80.28.90.00	Pistonlu kompresörler; monometre basıncı <= 15 bar, debisi > 60 m3/h, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
8 8414.80.59.90.00	Pistonlu kompresörler; monometre basıncı > 15 bar, debisi > 120 m3/h, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
9 8414.80.73.90.00	Döner hareketli, tek şaftlı kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
10 8414.80.75.90.00	Döner hareketli, çok şaftlı, vidalı kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
11 8415.82.00.90.00	Bir soğutucu ünite içeren diğer klima cihazları; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
12 8415.83.00.90.00	Bir soğutucu ünite içermeyen diğer klima cihazları; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
13 8417.10.00.00.12	Metallerin, metal cevherlerinin ve piritleri için elektrikli olmayan ısıtma fırınları
14 8417.20.10.00.00	Ekmekçilik (bisküvi dahil) için elektrikli olmayan tünel fırınlar
15 8417.20.90.00.00	Ekmekçilik (bisküvi dahil) için elektrikli olmayan fırınlar; tünel fırınlar HARIÇ
16 8419.35.00.00.00	Diğerleri, ağaç, kağıt hamuru, kağıt veya kartonlar için olanlar
17 8419.39.00.00.00	Isı değişikliği yoluyla maddelerin kurutulması için diğer cihazlar
18 8422.30.00.00.00	Şişe, kutu, çuval, vb kapları doldurma, kapama, mühürleme, etiketleme, kapsülleme makinaları ve içecekleri gazlandırmaya mahsus makinalar
19 8422.40.00.00.19	Diğerleri
20 8426.19.00.00.12	Köprü vinçler (sabit bir mesnet üzerine tesbit edilmiş gezer köprü vinçleri HARIÇ)
21 8426.20.00.00.00	Kule vinçler
22 8427.10.10.00.00	Elektrik motorlu, kendinden hareketli forkliftler ve kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği >= 1 metre
23 8427.10.90.00.00	Elektrik motorlu, kendinden hareketli forkliftler ve kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği < 1 metre

24	8427.20.11.00.00	Arazi forkliftleri ve istiflemeye mahsus diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği $\geq$ 1 metre
25	8427.20.19.00.00	Kendinden hareketli diğer forkliftler ve diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği $\geq$ 1 metre
26	8427.20.90.00.00	Kendinden hareketli diğer forkliftler ve diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği $<$ 1 metre
27	8428.33.00.90.00	Eşya ve malzeme taşımaya mahsus, sürekli hareketli, bantlı elevatörler ve konveyörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
28	8428.39.20.90.00	Eşya ve malzeme taşımaya mahsus, sürekli hareketli, rulolu veya makaralı konveyörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARIÇ
29	8429.20.00.00.11	Kendinden hareketli greyderler
30	8429.51.99.10.11	Kendinden hareketli, toprağı kazabilen, önden yüklemeli diğer küreyici yükleyiciler; lastik tekerlekli olanlar
31	8429.52.10.00.00	Kendinden hareketli, kulesi 360 derece dönebilen, paletli ekskavatörler
32	8429.52.90.00.11	Kendinden hareketli, kulesi 360 derece dönebilen lastik tekerlekli mekanik küreyiciler, ekskavatörler ve küreyici yükleyiciler
33	8429.59.00.10.11	Kendinden hareketli, toprağı kazabilen beko loder
34	8434.20.00.00.11	Tereyağı imaline mahsus makine ve cihazlar (ekremözler hariç)
35	8434.20.00.00.12	Peynir imaline mahsus makine ve cihazlar
36	8434.20.00.00.19	Sütçülükte kullanılan diğer makine ve cihazlar
37	8437.10.00.00.00	Tohumların, hububatın veya kuru baklagillerin temizlenmesine, tasnif edilmesine veya ayıklanmasına mahsus makina ve cihazlar
38	8437.80.00.10.11	Hububatın öğütülmesine ve işlenmesine mahsus makina ve cihazlar; değirmencilikte kullanılmaya mahsus olanlar
39	8441.10.20.00.00	Kağıt ve kartonları boyuna veya enine kesen diğer makineler
40	8441.10.30.90.00	Kağıt ve karton için düz giyotinler; fotoğrafçılıkta kullanılanlar HARIÇ
41	8441.10.70.90.00	Kağıt ve karton için diğer kesme makineleri; fotoğrafçılıkta kullanılanlar HARIÇ
42	8451.29.00.00.00	Çamaşır kurutma makineleri; kuru çamaşır kapasitesi $>$ 10 kg
43	8451.30.00.00.00	Tekstil sanayii için ütü makinaları ve presler (ısı ile yapıştıran presler dahil)
44	8451.40.00.00.11	Tekstil sanayii için yıkama makinaları
45	8451.40.00.00.12	Tekstil sanayii için ağartma makinaları
46	8451.40.00.00.13	Tekstil sanayii için boyama makinaları
47	8451.50.00.00.11	Mensucatı top halinde sarmaya mahsus makinalar
48	8451.50.00.00.12	Mensucatı top halinde şekilli kesmeye mahsus makinalar
49	8451.50.00.00.19	Mensucatı açmaya, katlamaya, kesmeye (şekilli kesmeye mahsus olanlar HARIÇ) mahsus makinalar
50	8451.80.30.00.00	Tekstil sanayii için apre ve finisaj makineleri
51	8451.80.80.00.00	Tekstil sanayii için diğer makinalar
52	8456.11.90.00.00	Lazerle çalışanlar, Diğerleri
53	8456.40.00.00.00	Plazma arkı yöntemi ile maddelerin aşındırılarak işlenmesine mahsus makina ve aletler
54	8457.10.10.00.11	Yatay olanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
55	8457.10.90.00.11	Köprülü tip olmayanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
56	8457.10.90.00.13	Köprülü tip olmayanlar, Hızlı delik delme ve kılavuz çekme merkezleri
57	8457.10.90.00.14	Köprülü tip olanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
58	8457.30.90.00.00	Metal işlemeye mahsus çok istasyonlu transfer tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
59	8458.11.20.00.11	Tornalama merkezleri, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
60	8459.10.00.00.00	Metalleri talaş kaldırmak suretiyle işleyen kızaklı işlem üniteleri
61	8459.61.10.00.00	Metaller için nümerik kontrollü takım freze tezgahları
62	8459.61.90.00.00	Metaller için nümerik kontrollü diğer freze tezgahları
63	8459.69.90.00.00	Metaller için diğer freze tezgahları
64	8460.12.00.00.00	Metaller veya sermetler için düz yüzey taşlama tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
65	8460.19.00.00.00	Metaller veya sermetler için düz yüzey taşlama tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
66	8460.31.00.00.00	Metal alet veya kesici takım için bileme tezgahları; nümerik kontrollü olanlar

67	8460.39.00.00.00	Metal alet veya kesici takım için bileme tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
68	8461.50.11.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen testeresi daire şeklinde olan testere tezgahları
69	8461.50.19.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen testeresi daire şeklinde OLMAYAN testere tezgahları
70	8461.50.90.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen dilme tezgahları
71	8462.22.10.00.00	Profil şekillendirme makineleri: Nümerik kontrollü olanlar
72	8462.23.00.00.00	Nümerik kontrollü abkant presler
73	8462.24.00.00.00	Nümerik kontrollü panel bükücüler
74	8462.25.00.00.00	Nümerik kontrollü rulo şekillendirme makineleri
75	8462.26.00.00.00	Nümerik kontrollü diğer kavislendirme, katlama, düzeltme veya yassılaştırma tezgahları
76	8462.29.00.00.00	Metaller için kavislendirme, katlama, düzeltme veya yassılaştırma tezgahları (presler dahil); nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
77	8462.33.00.00.00	Nümerik kontrollü makasla kesme tezgahları
78	8462.42.00.00.11	Nümerik kontrollü olanlar, Zımbalı kesme tezgahları
79	8462.49.00.00.11	Diğerleri, Zımbalı kesme makinaları
80	8462.61.10.90.00	Hidrolik presler, Nümerik Kontrollü olanlar, Diğerleri
81	8462.69.10.90.00	Soğuk metal işleme presleri, Diğerleri, Nümerik Kontrollü olanlar, Diğerleri
82	8463.10.90.00.00	Metal çubuk, boru, profil veya benzerlerini çekme makinaları; tel çekme makineleri HARIÇ
83	8463.20.00.00.11	Ezerek vida dişi açma makinaları
84	8464.10.00.00.00	Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeler için testere makinaları
85	8464.20.19.00.00	Diğer camlar için taşlama veya parlatma makinaları
86	8464.20.80.00.00	Taş, seramik, beton, asbestli çimento ve benzeri mineral maddeler için (cam HARIÇ) taşlama veya parlatma makinaları
87	8464.90.00.00.00	Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeleri diğer şekillerde işlemeye mahsus makinalar
88	8465.10.90.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. işlemeye mahsus, alet değiştirmeden fakat işlenecek parça otomatik yüklenecek iş yapan makinalar
89	8465.20.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için işleme merkezleri
90	8465.91.10.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için şerit testere makinaları
91	8465.91.20.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için dairesel testere makinaları
92	8465.92.00.00.11	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için planya makinaları
93	8465.92.00.00.12	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için freze makinaları
94	8465.93.00.00.13	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için parlatma makinaları
95	8465.94.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için yapma veya birleştirme makinaları
96	8465.95.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için delik açma veya zıvanalama makinaları
97	8465.96.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için yarma, dilme veya soyarak yaprak halinde açma makinaları
98	8468.20.00.00.19	Gaz ile çalışan lehim ve kaynak yapmaya mahsus veya satıh tavlama mahsus diğer makine ve cihazlar
99	8474.10.00.10.00	Maden cevherlerini tasnif etmeye ayırmaya, elemeye veya yıkamaya mahsus makineler
100	8474.10.00.90.00	Toprak, taş, cevher (maden cevherleri HARIÇ) veya katı haldeki diğer mineral maddeleri tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya veya yıkamaya mahsus makinalar
101	8474.20.00.10.00	Taş kırma makinaları

102	8474.20.00.90.00	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri kırmaya veya öğütmeye mahsus makinalar; taş kırma makinaları HARIÇ
103	8474.31.00.00.00	Beton veya harç karıştırıcıları
104	8474.32.00.00.00	Mineral maddeleri bitümenle karıştırmaya mahsus makinalar
105	8474.39.00.00.00	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri yoğurmaya mahsus makina ve cihazlar ve diğer maddeleri karıştırmaya mahsus makinalar
106	8474.90.90.90.19	84.74 Pozisyonundaki diğer makinalar için aksam ve parçalar; dökme demir veya çelik dökümden olanlar HARIÇ
107	8477.10.00.00.00	Kauçuk veya plastik için enjeksiyon makinaları
108	8477.20.00.00.00	Kauçuk veya plastik için ekstrüzyon makinaları
109	8477.80.95.00.00	Kauçuk veya plastik için kesme, yarma ve soyma makinaları
110	8479.30.10.00.00	Ağaç veya diğer lifli maddelerden levha imaline mahsus presler
111	8479.40.00.00.00	İp, halat veya kablo yapma makinaları
112	8503.00.98.90.19	85.01 ve 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli diğer aksam ve parçalar;dökme demir veya çelik dökümden olanlar hariç
113	8507.60.00.00.01	Lityum iyonlu silindirik elektrik akümülatörleri; nominal kapasitesi >= 2500 mAh, 3.60 Volt <= gerilimi <= 3.70 Volt, çapı 18 mm, boyu 65 mm
114	8507.60.00.00.05	Lityum iyonlu silindirik elektrik akümülatörleri; nominal kap. >= 2500 mAh, 3.60 Volt <= gerilimi <= 3.70 Volt, çapı 18 mm, boyu 65 mm olanlar HARIÇ
115	8507.60.00.00.21	Lityum iyonlu prizmatik elektrik akümülatörleri; lityum demir fosfat (LFP) tabanlı, gerilimi <= 4.9 Volt
116	8507.60.00.00.22	Lityum iyonlu prizmatik elektrik akümülatörleri; lityum demir fosfat (LFP) tabanlı, 4.9
117	8507.60.00.00.23	Lityum iyonlu prizmatik elektrik akümülatörleri; lityum demir fosfat (LFP) tabanlı, 400 volt< gerilimi
118	8507.60.00.00.29	Lityum iyonlu prizmatik diğer elektrik akümülatörleri
119	8507.60.00.00.30	Lityum iyonlu Kese (Pouch) elektrik akümülatörleri
120	8507.60.00.00.40	Lityum iyonlu diğer elektrik akümülatörleri
121	8514.19.80.00.11	Sanayide kullanılıp rezistansla ısıtılan diğer ocak ve fırınlar
122	8515.21.00.00.00	Metallere rezistans kaynağı yapmaya mahsus tamamen veya kısmen otomatik olan makine ve cihazlar
123	8515.29.00.00.00	Metallere rezistans kaynağı yapmaya mahsus diğer makine ve cihazlar
124	8515.31.00.00.00	Metallere ark kaynağı (plazma arkı dahil) yapmaya mahsus tamamen veya kısmen otomatik olan makine ve cihazlar
125	8603.10.00.00.00	Elektrik enerjisini dışarıdan alan kendinden hareketli demiryolu veya tramvay vagonları
126	8702.10.11.11.00	Otobüs; YENİ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm3
127	8702.10.19.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm3
128	8702.10.91.11.00	Otobüs; YENİ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi <= 2500 cm3
129	8702.10.99.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi <= 2500 cm3
130	8702.20.10.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel/yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi > 2500cm3
131	8702.20.90.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel/yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi <=2500cm3
132	8702.30.10.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >=10 kişi, silindir hacmi > 2800 cm3
133	8702.30.90.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi <= 2800 cm3
134	8702.40.00.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; sadece elektrik motorundan tahrikli; taşıma kapasitesi >=10 kişi
135	8702.90.11.11.00	Otobüs; YENİ, benzinli, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi > 2800 cm3
136	8702.90.19.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, benzinli, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi > 2800 cm3
137	8702.90.31.11.00	Otobüs; YENİ, benzinli, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi <= 2800 cm3

138	8702.90.39.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, benzinli, taşıma kapasitesi >= 10 kişi, silindir hacmi <= 2800 cm3
139	8702.90.90.00.00	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücüdahil) diğer motorlarla mücehhez taşıtlar
140	8704.21.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı <= 5 ton
141	8704.21.31.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2500 cm3
142	8704.21.39.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2500 cm3
143	8704.21.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2500 cm3
144	8704.21.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2500 cm3
145	8704.22.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel yapılmış (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; 5 ton < brüt ağırlığı <= 20 ton
146	8704.22.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, 5 ton < brüt ağırlığı <= 20 ton
147	8704.22.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, 5 ton < brüt ağırlığı <= 20 ton
148	8704.23.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel yapılmış (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı > 20 ton
149	8704.23.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı > 20 ton
150	8704.23.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı > 20 ton
151	8704.31.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) benzin motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı <= 5 ton
152	8704.31.31.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2800 cm3
153	8704.31.39.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi > 2800 cm3
154	8704.31.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2800 cm3
155	8704.31.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı <= 5 ton, silindir hacmi <= 2800 cm3
156	8704.32.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) benzin motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı > 5 ton
157	8704.32.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı > 5 ton
158	8704.32.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı > 5 ton
159	8704.41.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
160	8704.41.31.00.00	Yeni olanlar
161	8704.41.39.00.00	Kullanılmış olanlar
162	8704.41.91.00.00	Yeni olanlar
163	8704.41.99.00.00	Kullanılmış olanlar
164	8704.42.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
165	8704.42.91.00.00	Yeni olanlar
166	8704.42.99.00.00	Kullanılmış olanlar
167	8704.43.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
168	8704.43.91.00.00	Yeni olanlar
169	8704.43.99.00.00	Kullanılmış olanlar
170	8704.51.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
171	8704.51.31.00.00	Yeni olanlar
172	8704.51.39.00.00	Kullanılmış olanlar
173	8704.51.91.00.00	Yeni olanlar
174	8704.51.99.00.00	Kullanılmış olanlar
175	8704.52.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış

176	8704.52.91.00.00	Yeni olanlar
177	8704.52.99.00.00	Kullanılmış olanlar
178	8704.60.00.00.00	Diğerleri (sadece elektrik motorundan tahrikli olanlar)
179	8704.90.00.00.00	Eşya taşımaya mahsus motorlu diğer taşıtlar
180	8705.10.00.00.11	Vinçli taşıtlar; kaldırma kapasitesi <=75 ton
181	8705.40.00.00.00	Beton karıştırıcı ile mücehhez kamyonlar
182	8705.90.30.00.00	Beton pompalama taşıtları
183	8705.90.80.10.12	Kar küremeye mahsus taşıtlar
184	8705.90.80.90.11	Merdivenli veya yükseltilebilen platformlu taşıtlar
185	8903.32.10.00.00	Uzunluğu 7,5 m.yi geçen fakat 24 m geçmeyenler; Denizde seyretmeye mahsus olanlar
186	8903.33.10.00.00	Uzunluğu 24 m.yi geçenler Denizde seyretmeye mahsus olanlar
187	8903.31.00.00.00	Motorbotlar (dıştan takma motoru olanlar hariç) (şişirilebilir olanlar hariç): Uzunluğu 7,5 m.yi geçmeyenler
188	8903.32.90.00.00	Uzunluğu 7,5 m.yi geçen fakat 24 m geçmeyenler: Diğerleri:
189	8903.33.90.00.00	Uzunluğu 24 m.yi geçenler, Diğerleri:
190	9401.31.00.00.00	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve Ahşap olanlar sandalyeler:
191	9401.39.00.00.12	Adi metallerden koltuk ve sandalyeler
192	9401.39.00.00.19	Diğer maddelerden koltuk ve sandalyeler
193	9401.41.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç) Ahşap olanlar
194	9401.49.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç) Diğerleri
195	9401.52.00.00.00	Bambudan oturmaya mahsus mobilyalar
196	9401.53.00.00.00	Hintkamuşından oturmaya mahsus mobilyalar
197	9401.59.00.00.00	Kamuş, sepetçi söğüdü veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar; bambudan ve hintkamuşından olanlar HARIÇ
198	9401.61.00.00.11	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
199	9401.61.00.00.19	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARIÇ
200	9401.69.00.00.11	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
201	9401.69.00.00.19	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARIÇ
202	9401.71.00.00.11	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
203	9401.71.00.00.19	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARIÇ
204	9401.79.00.00.11	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
205	9401.79.00.00.19	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARIÇ
206	9401.80.00.00.11	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
207	9401.80.00.00.19	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARIÇ
208	9403.10.51.00.00	Bürolarda kullanılan metalden yazı masaları; yüksekliği <= 80 cm
209	9403.10.58.00.00	Bürolarda kullanılan metalden diğer mobilyalar; yüksekliği <= 80 cm
210	9403.10.91.00.00	Bürolarda kullanılan metalden kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; yüksekliği > 80 cm
211	9403.10.93.00.00	Bürolarda kullanılan metalden çekmeceli dolaplar, dosya veya fiş dolapları; yüksekliği > 80 cm
212	9403.10.98.00.00	Bürolarda kullanılan metalden diğer mobilyalar; yüksekliği > 80 cm
213	9403.20.20.00.11	Metalden çocuk karyoları ve beşikler
214	9403.20.20.00.19	Metalden karyolar; metalden çocuk karyoları ve beşikler HARIÇ
215	9403.20.80.10.00	Çinkodan, demir veya çelikten asma yemek dolapları
216	9403.20.80.90.00	Metalden diğer mobilyalar
217	9403.30.11.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan yazı masaları; yüksekliği <= 80 cm
218	9403.30.19.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan diğer mobilyalar; yüksekliği <= 80 cm
219	9403.30.91.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; çekmeceli dolaplar, dosya ve fiş dolapları; yüksekliği > 80 cm
220	9403.30.99.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan diğer mobilyalar; yüksekliği > 80 cm

221	9403.40.10.00.00	Ahşaptan hazır mutfak üniteleri
222	9403.40.90.00.00	Mutfaklarda kullanılan ahşaptan mobilyalar; ahşaptan hazır mutfak üniteleri HARIÇ
223	9403.50.00.00.11	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan çocuk karyoları ve beşikler
224	9403.50.00.00.19	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar; yatak odalarında kullanılan ahşaptan çocuk karyoları ve beşikler HARIÇ
225	9403.60.10.00.00	Yemek odalarında ve oturma odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar
226	9403.60.30.00.00	Mağazalarda kullanılan ahşaptan mobilyalar
227	9403.60.90.10.00	Asma ecza dolapları ve banyolarda kullanılan ahşaptan küçük dolaplar
228	9403.60.90.90.00	Ahşaptan diğer mobilyalar
229	9403.70.00.00.11	Plastik maddelerden çocuk karyoları ve beşikler
230	9403.70.00.00.19	Plastik maddelerden mobilyalar; plastik maddelerden çocuk karyoları ve beşikler HARIÇ
231	9403.82.00.00.00	Bambudan diğer mobilyalar
232	9403.83.00.00.00	Hintkamışından diğer mobilyalar
233	9403.89.00.00.00	Diğer maddelerden diğer mobilyalar

EK-5

ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK İLÇELER

İl	İlçe
Adana	Aladağ
	Feke
	İmamoğlu
	Karaisalı
	Karataş
	Pozantı
	Saimbeyli
	Tufanbeyli
	Yumurtalık
Afyonkarahisar	Bayat
	Çobanlar
	Evciler
	Hocalar
	İhsaniye
	Kızılören
	Sinanpaşa
Aksaray	Ağaçören
	Eskil
	Gülağaç
	Güzelyurt
	Sultanhanı
Amasya	Göynücek
	Hamamözü
Ankara	Bala
	Çamlıdere
	Evren
	Güdül
	Haymana
	Kalecik
Antalya	Akseki
	Gündoğmuş
	İbradı
Aydın	Bozdoğan

	Buharkent
	Germencik
	Karacasu
	Karpuzlu
	Koçarlı
	Köşk
	Kuyucak
	Sultanhisar
	Yenipazar
Balıkesir	Balya
	Dursunbey
	Havran
	İvrindi
	Kepsut
	Manyas
	Savaştepe
	Sındırgı
Bilecik	Gölpazarı
	İnhisar
	Pazaryeri
	Yenipazar
Bolu	Dörtdivan
	Göynük
	Kıbrısçık
	Mengen
	Mudurnu
	Seben
Burdur	Ağlasun
	Altımyayla
	Çavdır
	Çeltikçi
	Kemer
	Tefenni
	Yeşilova
Bursa	Büyükorhan
	Harmancık
	Keles
	Orhaneli
Çanakkale	Bayramiç
	Yenice
Çankırı	Bayramören
	Yapraklı
Çorum	Bayat
	Boğazkale
	Dodurga
	Kargı
	Laçın
	Mecitözü
	Oğuzlar
	Ortaköy
	Uğurludağ
Denizli	Babadağ
	Baklan
	Bekilli
	Beyağaç
	Bozkurt
	Çal

	Çameli
	Çardak
	Güney
	Kale
Düzce	Cumayeri
	Çilimli
	Gölyaka
	Yığılca
Edime	Enez
	Havsa
	İpsala
	Lalapaşa
	Meriç
Elazığ	Süloğlu
	Ağın
Erzincan	Çayırılı
	Kemah
	Otlukbeli
	Tercan
	Üzümlü
Erzurum	Çat
	Hınıs
	Karaçoban
	Karayazı
	Köprüköy
	Şenkaya
	Tekman
Eskişehir	Alpu
	Beylikova
	Çifteler
	Günyüzü
	Han
	Mahmudiye
	Mihalgazi
	Mihaliççık
	Sarıcakaya
	Seyitgazi
Gaziantep	Karkamış
	Oğuzeli
	Yavuzeli
Giresun	Çamoluk
İsparta	Aksu
	Atabey
	Gelendost
	Senirkent
	Sütçüler
	Şarkikaraağaç
	Yenişarbademli
İzmir	Bayındır
	Beydağ
	Kınık
	Kiraz
Karabük	Eflani
	Eskipazar
	Ovacık
	Yenice
Karaman	Ayrancı

	Başyayla
	Ermenek
	Sarıveliler
Kastamonu	Ağlı
	Araç
	Cide
	Doğanyurt
	Küre
	Pınarbaşı
	Şenpazar
Kayseri	Akkışla
	Bünyan
	Felahiye
	İncesu
	Özvatan
	Pınarbaşı
	Sarıoğlan
	Sarız
	Tomarza
Kırıkkale	Yahyalı
	Yeşilhisar
	Balışeyh
	Çelebi
	Delice
	Karakeçili
Kırklareli	Keskin
	Sulakyurt
	Demirköy
Kırşehir	Kofçaz
	Pehlivan köy
	Akçakent
	Akpınar
Kilis	Boztepe
	Çiçekdağı
Kocaeli	Elbeyli
Konya	Kandıra
	Ahırlı
	Akören
	Altınekin
	Bozkır
	Çeltik
	Çumra
	Derbent
	Derebucak
	Doğanhisar
	Emirgazi
	Güneysınır
	Hadim
	Halkapınar
	Hüyük
	Kadınhanı
	Sarayönü
	Taşkent
	Tuzlukçu
	Yalıhöyük
Kütahya	Yunak
	Altıntaş

	Aslanapa
	Çavdarhisar
	Domaniç
	Dumlupınar
	Emet
	Hisarcık
	Pazarlar
	Şaphane
Manisa	Ahmetli
	Demirci
	Gölmarmara
	Gördes
	Kırkağaç
	Köprübaşı
	Sarıgöl
	Saruhanlı
Mersin	Selendi
	Aydıncık
	Bozyazı
	Çamliyayla
	Gülnar
Muğla	Mut
	Kavaklıdere
Nevşehir	Seydikemer
	Acıgöl
	Derinkuyu
	Gülşehir
Niğde	Hacıbektaş
	Altunhisar
Ordu	Çiftlik
	Akkuş
	Çatalpınar
	Çaybaşı
	Gürgentepe
	İkizce
Osmaniye	Mesudiye
	Sumbas
Rize	Çamlıhemşin
	Derepazarı
	Güneysu
	Hemşin
	İkizdere
	İyidere
	Kalkandere
Sakarya	Karapürçek
	Kaynarca
	Kocaali
	Taraklı
Samsun	Alaçam
	Asarcık
	Ayvacık
	Kavak
	Ladik
	Salıpazarı
	Terme
	Vezirköprü
	Yakakent

Sinop	Dikmen
Sivas	Akıncılar
	Altınyayla
	Doğanşar
	Gölova
	Hafik
	İmranlı
	Koyulhisar
	Ulaş
Tekirdağ	Yıldızeli
	Hayrabolu
Tokat	Başçiftlik
	Sulusaray
Trabzon	Araklı
	Çarşıbaşı
	Dernekpazarı
	Düzköy
	Hayrat
	Köprübaşı
	Şalpazarı
	Tonya
Uşak	Banaz
	Karahallı
	Sivaslı
	Ulubey
Yozgat	Aydıncık
	Kadıışehri
Zonguldak	Kilimli